



עפ"ת 1244/12/19 - בילאל סאלח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 1244-12-19 סאלח נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 90116020489
לפני כבוד השופט מאזן דאוד
המערער בילאל סאלח

נגד
המשיבה מדינת ישראל

ערעור מיום 1.12.19 על פסק דינו של בית משפט לתעבורה בחדרה (כב' השופטת עידית פלד) בתיק 9197-03-18 מיום 4.11.19

פסק דין

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט לתעבורה בחדרה בתיק תת"ע 9197-03-18 לפיו הרשיע את המערער בעבירה של שימוש בטלפון בניגוד לתקנה 28 (ב) לתקנות התעבורה.

2. המערער משיג על הכרעת הדין ועל גזר הדין בעניינו.

רקע ועובדות כתב האישום ;

3. כנגד המערער הוגש לבית משפט קמא כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה ברכב בעת שהיה בתנועה השתמש בטלפון שלא באמצעות דיבורית, עבירה בניגוד לתקנה 28 (ב) לתקנות התעבורה.

4. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 15.6.17 בשעה 09:05 בכביש 70 קילומטר 26.2 נהג המערער ברכב פרטי מסוג אאודי ובעת שהרכב היה בתנועה השתמש בטלפון שלא באמצעות דיבורית בניגוד לתקנה 28 (ב) לתקנות התעבורה.

5. המערער כפר בעובדות כתב האישום, אך הודה בנהיגה במקום ובזמן.

הכרעת דינו של בית משפט קמא :

6. בהכרעת דין מפורטת מצא בית משפט קמא להעדיף את גרסת עדי התביעה על פני גרסת המערער. יש לציין כבר בשלב הזה מטעם המשיבה העיד השוטר האוכף אברהם שמעון, אשר ערך את המוצג ת/1 ומטעם ההגנה העיד המערער עצמו.

7. בית משפט קמא בהכרעת דינו קבע כי לא הייתה מחלוקת כי המערער נהג ברכב במועד ובמקום המצוינים בכתב האישום, וקבע כי בדוח ת/1 תיעד השוטר באופן מפורט את נסיבות ביצוע העבירה, תוך התייחסות לכל רכיבי ועובדות הרלוונטיות לאישום. עוד ציין בית משפט קמא שמדובר במצב בו השוטר ראה את ביצוע העבירה כשהוא נוהג במקביל לרכב המערער והייתה לו אפשרות ברורה להבחין בוודאות באחיזה ובשימוש בטלפון על ידי המערער.

8. בית משפט קמא על יסוד התרשמותו הישירה מעדות השוטר, מהמוצג ת/1 ולאחר שהתייחס לכל הכשלים בעדות השוטר, כנטען על ידי המערער, העדיף את עדותו היחידה של השוטר שביצע את האכיפה, שהייתה בעיניו עקבית ברורה ואמינה על פני עדות הנאשם.

בית המשפט הדגיש כי הוא הזהיר עצמו כי עניין לנו במצב בו עד אחד בלבד הוא המעיד, ולאחר כל אלו קבע כי המדינה הוכיחה מעבר לספק סביר את אשמתו של המערער.

9. בית משפט קמא התייחס לתהיות שהעלה הסנגור המלומד באשר למרחק בין מקום ביצוע העבירה למקום העצירה ובאשר לדרך עצירתו אם בכריזה או בצפצוף, תוך שהוא מציין שנתונים אלה אינם רלוונטיים למהות העבירה לענייננו, ואי ציונם בדוח ת/1 אינו מעורר ספק בגרסת השוטר האוכף או בהוכחת מרכיבי העבירה; וודאי, כך קבע בית משפט קמא שלא מצופה משוטר לזכור פרטים מסוג זה נוכח כמות הפעולות מאותו סוג שהוא מבצע ביום יום, וזאת בפרט כאשר השוטר מציין בדוח ובעדותו בבית משפט על קיומו של קשר עין רצוף, גרסה שלא נסתרה בחקירתו הנגדית.

10. באשר לתוספת שהוסיף השוטר על גבי הדוח לאחר שזה נמסר לנאשם, קבע בית משפט קמא, שאין בתוספת הזו כך קבע בית משפט קמא לפגוע בגרסתו לאחר שהתוספת הוספה על ידו במועד האירוע מיד לאחר שהדוח נמסר לנאשם, על מנת לתעד את הדברים, וכי אין מדובר בתוספת מאוחרת באשר לרכיבי העובדות של ביצוע העבירה אלא תיעוד לדברים שאירעו והתרחשו לאחר ביצוע העבירה ולאחר שרכבו של הנאשם היה בעצירה ובתום ביצוע העבירה. עוד נקבע שתוספת זו מהווה שיקוף של העובדות כפי שאירעו ואין בתוספת זו כדי לפגום או לעורר ספק באשר לגרסת המאשימה.

11. עוד קבע בית משפט קמא, שטענת הסנגור המלומד שהפניית מבטו של המערער כלפי מטה, כפי שטען השוטר האוכף, אינה מתיישבת עם נסיבות אחזקת הטלפון בגובה הכתפיים, דינה דחייה מאחר וגם



לגרסת המערער כפי שבאה בחקירה הנגדית יש בפעולה זו כדי הסתה של העיניים למטה (עמ' 7 שו' 14) ואין בתוספת שהובאה במסגרת החקירה החוזרת כדי לסתור או להפריך את גרסת השוטר האוכף.

12. לבסוף ציין בית משפט קמא כי עצם אחיזת מכשיר הטלפון ביד בזמן נהיגה מהווה עבירה גם כאשר לא מבצעים שימוש הלכה למעשה בטלפון וכי עצם האחיזה בזמן הנהיגה מהווה, כשלעצמה, עבירה לפי התקנה, ואין צורך להוכיח מהו השימוש המסוים אותו ביצע הנהג בטלפון בעת הנהיגה ברכב.

13. לאחר שבית המשפט הרשיע את המערער ביום 17.7.19, נדחו הטענות לעונש ליום 4.11.19. לאחר שבית משפט קמא שקל את טיעוני הצדדים גזר על המערער את רכיבי הענישה הבאים: קנס בסך 2,000 ₪, פסילה בפועל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של חודש ימים וכן פסילה מלנהוג או מלקבל או מלהחזיק לתקופה של חודשיים על תנאי למשך שנתיים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה עליה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה והורשע בגינה.

הערעור:

14. המערער מיאן להשלים עם פסק דינו של בית משפט קמא והגיש את הודעת הערעור שלפניו, בגדרה הפנה לטעויות ולשגיאות בית משפט קמא, אשר לדידו נפלו בקביעת הממצאים העובדתיים בהכרעת בית משפט קמא.

15. המערער מעורר טענות כנגד ממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אשר שמעה את העדים, התרשמה מהם והביעה עמדתה באשר למימנותם. הערעור בסופו של יום הינו על קביעות שבעובדה שקבע בית משפט קמא, אשר מצא להאמין לעדותו של השוטר האוכף, ולדחות את גרסת המערער.

16. המערער טען שבית משפט קמא טעה בעת שנתן אמון בעדות השוטר האוכף עקב כשלים בגרסת השוטר, ולא נתן את המשקל הראוי והמתבקש לכשלים אלו. המערער סבור כי כתב ידו של השוטר אינו קריא, השוטר לא זכר בדיוק את אשר אירע ולא יכל לזכור את המרחק בו הבחין בעבירה ועד למועד העצירה, ולא זכר ו/או לא נתן הסבר ביחס לגרסת המערער לאחר שהודיע לו לעצור.

17. עוד סבור המערער כי לא ניתן לתת אמון בעדות השוטר האוכף כאשר לא ציין בדוח אם ישנם רכבים נוספים אשר הפריעו לתנועה ו/או לנסיעה וכי הוסיף תוספת לאחר מסירת הדוח לידי המערער דבר שפוגם במשקל עדות השוטר וכי היה על בית המשפט לתת משקל לכשלים אלו ולדחות את גרסת השוטר האוכף.



18. עוד הוסיף המערער כי בית משפט קמא האמין לעדות היחידה של השוטר האוכף ולא נתן כל משקל לעדותו האמינה של המערער שלא נסתרה בחקירה הנגדית, וזאת מבלי להתייחס או להצביע על כל כשל או כרסום או העדר אמינות בעדות המערער. וכי בית משפט קמא טעה כאשר הרשיע את המערער על יסוד עדותו היחידה של השוטר האוכף, חרף הכשלים והסתירות שעלו מעדותו.

19. באשר לעונש, טען המערער שהעונש שנגזר עליו כה חמור וזאת מבלי להתחשב או לתת את המשקל הראוי לנסיבותיו האישיות, למתחם העונש ההולם ולעיקרון ההלימה.

20. המערער סבור כי שגה בית משפט קמא כאשר קבע כי מתחם העונש ההולם הינו קנס בסך 1,000 עד 2,000 ₪, פסילה על תנאי ובעבירות חוזרות פסילה בפועל.

21. המערער סבור כי מנעד הענישה הינו בין קנס לפסילה על תנאי וזאת כעולה מהפסיקה הרבה הדנה בעבירה בניגוד לתקנה 28 (ב) לתקנות התעבורה. מדובר בעבירה של ברירת קנס, המערער הוא זה שבחר להישפט לאור גרסת ההגנה שבפיו וכי היה על בית המשפט גם לתת דגש על נסיבותיו האישיות של המערער ולא היה כל מקום נוכח מקור פרנסתו התלוי ברישיונו, להשית עליו פסילה בפועל הפסילה , פסילה הגורמת נזק למקור פרנסה זה, כאשר מדובר בעבירה שראשיתה בברירת קנס. בשל כך סבור המערער כי יש להתערב גם בעונש החמור ולהורות על ביטול הפסילה בפועל, ולהפחית את גובה הקנס שהוטל עליו.

דין והכרעה ;

22. לאחר שעיינתי בהכרעת הדין, בפרוטוקול בית משפט קמא, ובמכלול הראיות שהובאו בפני בית משפט קמא ובפניי, ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, נחה דעתי כי דין הערעור על הכרעת הדין להידחות ודין הערעור על גזר הדין להתקבל באופן חלקי בלבד.

הערעור על ההרשעה ;

23. כידוע, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בקביעות העובדתיות ובממצאי המהימנות של הערכאה הדיונית כדבר שבשגרה, והדבר ייעשה רק במקרים חריגים ויוצאי דופן. הטעם לכך נעוץ ביתרון המשמעותי ממנו נהנית הערכאה הדיונית, והיא היכולת להתרשם מן העדים ומן הראיות באופן בלתי אמצעי: ע"פ 4887/15 גנסון נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים] (14.7.16); ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים] (2006); ע"פ 2439/93 זריאן נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(5) 280, 265 (1994).

בפסיקה הוכרו שלושה חריגים מרכזיים להלכה זו (ע"פ 4887/15 הנ"ל) והם:



א. כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מבוססים על ראיות שבכתב ולא על הופעת עדים.

ב. כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מבוססים על שיקולים שבהגיון.

ג. כאשר נפלו טעויות מהותיות בהערכת מהימנות העדויות על ידי הערכאה הדיונית.

במקרה זה, לא מצאתי כי אחד החריגים הנ"ל מתקיים בענייננו ואיני רואה מקום להתערב בקביעות העובדתיות, או בממצאי המהימנות של בית המשפט קמא.

24. תמצית טענות המערער, שגרסת השוטר האוכף לוקה בכשלים, עד כדי כך שלא ניתן לתת אמון בעדות היחידה של השוטר האוכף ולהעדיפה על פני זו של המערער. מהפן הראייתי עדותו של השוטר האוכף נמצאה אמינה על ידי בית משפט קמא ולא מצאתי מקום להתערב בממצא עובדתי זה בפרט כשבית משפט קמא מצא שעדותו של השוטר ביחס ליסודות הדרושים להוכחת העובדות שבסיס כתב האישום, הייתה אמינה, מפורטת וזכתה לתיעוד הולם בת/1.

25. התהיות שהעלה המערער ביחס לכשלים בגרסת השוטר האוכף, כפי שקבע בית משפט קמא לא נוגעים לליבת האישום, ואין לצפות ששוטר העוסק באכיפה, יתעד בדוח שנערך על ידו מיד ובסמוך לביצוע העבירה, תמונת ראי להתרחשות הכוללת שהייתה לרבות פרטי פרטים הדרושים והלא דרושים ליסודות ביצוע העבירה. שכן, חלק מהחסרים שהצביע עליהם המערער, אין בינם לבין יסודות ביצוע העבירה ולו כלום ואין בהם ובין טענות ההגנה שהעלה המערער שום קשר ולכן אלה פרטים במעטפת הלא דרושה של ההכרעה, כך למשך המרחק בין ההודעה למערער לעצור בשל ביצוע העבירה ועד למועד העצירה, פרט זה אינו דרוש לא ליסודות ביצוע העבירה ואף לא לטענות ההגנה שהעלה המערער. אלה פרטים שקשורים בתמונת הראי שהמערער מבקש שהשוטר יאזכר בדוח כמעין השתקפות של כל האירועים החשובים והמיותרים כאחד בתוך דוח התנועה, חובה כזו אינה מוטלת על השוטר האוכף, והדבר אינו דרוש כלל ועיקר.

26. ראיות המשיבה מבוססות על עדותו של השוטר האוכף שנכח באירוע, תיעד את אשר אירע בדוחות הפעולה ובת/1 וכי עדות זו קיבלה חיזוק מעדות המערער עצמו שבחר להעיד בפני בית משפט קמא ואישר שהרכב המשטרה בו נסע השוטר האוכף היה מצד ימין במסלול הסמוך למסלול נסיעת רכב המערער (עמ' 6 שו' 13-14) ואישר שהשוטר צפץ וסימן לו לעצור בשוליים, אלה דברים שמחזקים משמעותית את גרסת השוטר ותואמים את האמור בת/1.

27. אציין ואוסיף שמעבר לנאמר על ידי בית משפט קמא גרסתו של המערער בבית משפט (להבדיל מהגרסה של המערער בדו"ח התנועה) לא שללה אחיזה במכשיר הטלפון וכך הוא העיד "עמדנו על השוליים, הוא בא אלי ואמר אתה דיברת בטלפון. אני אמרתי לו לא דיברתי בטלפון, הוא טען שאני דיברתי. אמרתי לו אדוני השוטר אני לא דיברתי, אם דיברתי הייתי אומר...". ביצוע העבירה



כפי שציין בית משפט קמא הינו בגין האחיזה, גם אם לא נעשה שימוש בפועל, גרסתו של המערער התייחסה לדרך השימוש, דהיינו דיבור בטלפון שהוכחש על ידו בתוקף אך לא טרח לשלול בתוך גרסת ההגנה ובמהלך עדותו שהוא אפילו לא אחז בטלפון כלל ועיקר, גרסת הגנתו הייתה חלקית ובשל כך היא מהווה חיזוק משמעותי לעדות השוטר האוכף ועל כן אין כל מקום להתערב בקביעתו של בית משפט קמא שעדות השוטר האוכף, הגם שהיא עדות יחידה, הייתה אמינה ועדיפה על גרסת המערער, ויש בה כדי להוכיח מעל לכל ספק סביר שהמערער עבר את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום ובמסקנה זו אין כל מקום להתערב.

28. המקרה דנן אינו נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור, בפרט כאשר הכשלים שאזכר המערער אין בהם כדי להפריך את יסודות העבירה, אין בהם כדי לחזק את טענת ההגנה. בית משפט קמא התייחס לכל החוסרים הנטענים בידי הסניגור המלומד, ניתח את הטענות ונתן להם את המשקל הראוי, בפרט כאשר אין מקום להורות לשוטר שעורך את הדוח, לתאר את כל אשר התרחש בבחינת צילום האירוע כתמונת ראי למצב שבפועל, ולהתחיל לציין פרט בין אם זה מהותי ורלבנטי ובין אם זה שולי ולא חשוב כלל ועיקר. בל נשכח כי העיקר שהשוטר היה בקשר עין עם המערער בעת ביצוע העבירה וראה מקרוב את ביצועה, כפי שקבע בית משפט קמא, על יסוד עדויות הצדדים.

29. מכיוון שכך, ומכיוון שבית המשפט קמא נדרש לכל השאלות הצריכות לעניין, ושקל את כלל השיקולים הרלוונטיים, בקובעו ממצאים מובהקים שבעובדה, בהם אין כל עילה להתערב - דין הערעור על הכרעת הדין להידחות.

אשר לערעור על גזר הדין:

30. באשר לחומרת גזר הדין, ובפרט כאשר מדובר בברירת קנס בסך 1,000 ₪, אני סבור כי בית משפט קמא החמיר במידת מה את העונש שהושת עליו כאשר כלל בעונש מרכיב של פסילה בפועל. למרות שאני מסכים ברמת העיקרון עם מתחם הענישה שאזכר על ידי בית משפט קמא, אך מעברו, בפרט בעבירה מסוג זה לא ניתן לדלות על עבר מכביד בעבירה מסוג זה אשר תצדיק בנסיבות העניין ענישה, החורגת מהענישה שנקבעה בידי המחוקק בעת שקנה שמדובר בברירת משפט, ויש להותיר את הפסילה בפועל למקרים המתאימים והחמורים, והמקרה שבפנינו אינו נופל למקרים אלו.

31. בעפ"ת (מרכז) 16312-01-16 **סויה עירית נ' מדינת ישראל**, במקרה דומה, התערב בית המשפט המחוזי וביטל פסילה בפועל גם במקרה בו נכללה עבירה נוספת של אי ציות לשוטר בנוסף לעבירה שבוצעה בניגוד לתקנה 28(ב) לתקנות התעבורה. אני סבור כי במקרה זה ראוי להסתפק בקנס שהוטל ופסילה על תנאי בלבד.



הקנס שהוטל על המערער הינו קנס סביר ואין מקום להתערב בו.

31. על כן, מורה על ביטול הפסילה בפועל בת חודש ימים, יתר מרכיבי גזר הדין יישארו על כנם.

כפוף לכך הערעור נדחה.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ב' טבת תש"פ, 30 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.